

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-413/13

**FNV Kunsten Informatie en Media
versus
Staat der Nederlanden**

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Gerechtshof te 's-Gravenhage)

Eelotsusetaotlus — Konkurents — ELTL artikkel 101 — Esemeline kohaldamisala — Kollektiivleping — Vabakutselistele teenuseosutajatele miinimumtasu kehtestav säte — Mõiste „ettevõtja” — Mõiste „töötaja”

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (esimene koda), 4. detsember 2014

1. *Eelotsuse küsimused — Euroopa Kohtu pädevus — Tõlgendus, mida taotletakse põhjusel, et liidu õiguse säte on kohaldatav riigisiseses olukorras, kuna sätte selline kohaldamine on ette nähtud siseriikliku õigusega — Selle tõlgenduse andmise pädevus*

(ELTL artikkel 267)

2. *Konkurents — Liidu eeskirjad — Esemeline kohaldamisala — Kollektiivleping — Vabakutselistele teenuseosutajatele miinimumtasu kehtestav säte — Mõiste „näiliselt vabakutselised” — Töötajaga võrreldavas olukorras olev asendusorkestrant — Säte ei kuulu ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisalasse*

(ELTL artikli 101 lõige 1)

3. *Konkurents — Liidu eeskirjad — Ettevõtja — Mõiste — Vabakutselised teenuseosutajad — Hõlmamine — Tingimused — Teenuste osutamine tasu eest ja alluvussuhte puudumine*

(ELTL artikli 101 lõige 1)

1. Vt otsuse tekst.

(vt punktid 17–20)

2. Liidu õigust tuleb tõlgendada nii, et selline kollektiivlepingu säte, mis näeb ette miinimumtasu sellistele vabakutselistele teenuseosutajatele, kes on kollektiivlepingu pooleks oleva töötajate ühingu liikmed ja kes täidavad töövõtulepingu alusel asjaomase tööandja kasuks samu ülesandeid kui selle tööandja palgatöötajad, ei kuulu ELTL artikli 101 lõike 1 kohaldamisalasse üksnes siis, kui need teenuseosutajad on näiliselt iseseisvad füüsilisest isikust ettevõtjad, see tähendab nimetatud töötajatega võrreldavas olukorras olevad teenuseosutajad. Vastava hinnangu peab andma siseriiklik kohus.

(vt punktid 22, 23, 30, 41 ja 42 ning resolutsioon)

3. Sellised teenuseosutajad nagu orkestrantide asendajad on põhimõtteliselt ettevõtjad ELTL artikli 101 lõike 1 tähenduses, pakkudes asjaomasel turul tasu eest oma teenuseid, ning tegutsevad oma käsundiandja suhtes iseseisvate ettevõtjatena. Esitatud järeldus ei takista siiski käsitamast teatavat kollektiivlepingu sätet sotsiaalse dialoogi tulemina eeldusel, et need vabakutselised teenuseosutajad, kelle eest ja nimel ametiühing läbirääkimisi pidas, on tegelikult näiliselt vabakutselised, olles nimelt töötajatega võrreldavas olukorras olevad teenuseosutajad. Teenuseosutaja võib nimelt minetada iseseisva turuosalise ja seega ettevõtja staatuse, kui ta ei määra iseseisvalt oma tegevust turul, vaid sõltub täielikult oma käsundiandjast, nii et tal ei lasu mingit viimati mainitu tegevusest tulenevat finants- ega äririski ning ta tegutseb selle käsundiandja ettevõttesse sulandunud abiüksusena.

Lisaks tuleb töötaja mõistet liidu õiguse tähenduses defineerida, lähtudes töösuhet iseloomustavatest objektiivsetest tunnustest ning võttes arvesse asjaomaste isikute õigusi ja kohustusi. Sellisel juhul ei välista vabakutselise teenuseosutaja siseriiklikust õigusest tulenev määratlus isiku määratlemist töötajana liidu õiguse tähenduses, kui tema vabakutselisus on näiline, varjates tegelikku töösuhet. Järelikult ei mõjuta töötaja õiguslikku staatust liidu õiguse tähenduses see, et isik tegutseb maksunduslikel, halduslikel või bürokraatiaga seotud põhjustel vabakutselise teenuseosutajana siseriikliku õiguse tähenduses, juhul kui see isik tegutseb oma tööandja juhiste alusel eelkõige seoses tööaja ning oma töö tegemise koha ja töö sisu valikuga ning töösuhte ajal sulandunud selle tööandja ettevõttesse, moodustades viimasega majandusüksuse.

(vt punktid 27, 31 ja 33–36)